

KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS ŠVIETIMO, KULTŪROS IR SPORTO SKYRIUS

Biudžetinė įstaiga. Atgimimo g. 12, LT-69443 Kazlų Rūda.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188777932

Skyriaus duomenys: Atgimimo g. 12, LT-69443 Kazlų Rūda, tel.: (8 343) 68 628 / 95 276, el. p. svietimas@kazluruda.lt

Kazlų Rūdos Kazio Griniaus gimnazijai,
Kazlų Rūdos "Saulės" mokyklai,
Kazlų Rūdos "Elmos" mokyklai,
Kazlų Rūdos savivaldybės Plutiškių
gimnazijai.

2024-07-15 Nr. SD-
Į 2024-05-23 Nr. SD-1644

PATIKROS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ UGDYMO IR PAGALBOS TEIKIMO MOKYKLOSE ATASKAITA

Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. įsigalioja Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo straipsnių pakeitimai ir įstatymo papildymai, kurie numato įtraukųjį ugdymą bendrojo lavinimo mokyklose ir ikimokyklinėse įstaigose.

Kazlų Rūdos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius bei Pedagoginė psichologinė tarnyba 2024 birželio mėn. atliko patikrą Kazlų Rūdos savivaldybės švietimo įstaigose - „Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymas bendrojo lavinimo mokyklose“.

Patikros tikslas - įvertinti savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų klasėse, priešmokyklinėse grupėse besimokančių Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo prieinamumą (toliau - SUP mokiniai).

Teisės aktai:

1. LR švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymas Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Suvestinė redakcija nuo 2020-08-04.

2. LR švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. V-1229 Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“, Suvestinė redakcija nuo 2020-08-04.

3. LR švietimo ir mokslo ministro 2024 m. gegužės 13 d. įsakymas Nr. V-547 „Dėl psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo projekto“, kuris įsigalios nuo 2024-09-01;

4. LR švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. Nr. V-663

5. LR švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. V-1795 „Dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Suvestinė redakcija nuo 2021-09-02.

6. LR švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. V-1775 „Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašą“, Suvestinė redakcija nuo 2013-07-28;

7. LR švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 02 d. įsakymas Nr. V-950 „Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikams ir mokiniams tvarkos aprašas“, Suvestinė redakcija nuo 2023-10-03 iki 2024-08-31;

8. Kazlų Rūdos savivaldybės Mero potvarkis 2023 m. liepos 05 d. Nr. MV-106 „Dėl psichologinės pagalbos algoritmo Kazlų Rūdos savivaldybės švietimo įstaigose“.

Igyvendinant valstybinės švietimo strategijos nuostatų siekį užtikrinti švietimo prieinamumą ir lygias galimybes numatyta maksimaliai plėtojant vaikų ir jaunimo aprėptį suteikti palankiausias galimybes išskleisti individualius gebėjimus ir tenkinti specialiuosius ugdymosi poreikius. Pažymėtina, kad pastaruoju metu bendrojo ugdymo įstaigose vis labiau plėtojasi vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP), integracijos ir inkliuzijos (įtraukiojo ugdymo) procesai. Veiksmingas ugdymo organizavimas prasideda nuo mokyklos ir jos visų bendruomenės narių pasirengimo lanksčiai atliepti kiekvieno mokinio poreikius. Nuo pasirengimo priklauso sėkmingas bendruomenės narių bendradarbiavimas, komandinis darbas, ugdymo proceso organizavimas ir jo analizė.

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymąsi reglamentuojantys teisiniai dokumentai sudaro palankias sąlygas kiekvienam mokiniui ugdytis pagal jų poreikius ir galimybes bendrojo ugdymo mokyklose, užtikrinant švietimo pagalbą, lygias galimybes ir ugdymosi prieinamumą. Todėl vaikų specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimas (savarankiškumas, nepriklausomumas, savo pažinimo proceso kontroliavimas) tampa ne tik švietimo pagalbos specialistų veiklos sritis, bet į šį procesą įtraukiama vis daugiau kitų ugdymo proceso dalyvių: pedagogų, administracijos atstovų, mokytojų padėjėjų tėvų, pačių vaikų. Vadinasi, ugdymo kontekste ypatingai išauga visų minėtų dalyvių kooperacijos, komandinio darbo, atsakomybių pasidalijimo vaidmuo.

Nuo 2024 metų rugsėjo 1d. keisis teisės aktai, reglamentuojantys specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymą, specialiųjų poreikių vaikams turės atsiverti visos mokyklos, jie bus priimami į artimiausią gyvenamoje vietoje esančią bendrąją mokyklą lygiais pagrindais su kitais mokiniais.

Siekiant užtikrinti švietimo prieinamumą ir lygias galimybes visiems mokiniams, Kazlų Rūdos savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyrius kartu su Kazlų Rūdos Pedagogine psichologine tarnyba vertino savivaldybės mokyklų ir jos bendruomenės narių pasirengimą priimti ir teikti pagalbą SUP turintiems mokiniams bei atlikti pagrindinių sričių situacijos analizę.

Tikrinimo metu buvo nagrinėjami šie aspektai:

1. Statistinė informacija apie SUP mokinius:

Tikrintose mokyklose iš viso mokosi 1290 mokinių. 261 (20,2 proc.) mokinys, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių, iš jų 178 (13,8 proc.) turintys Pedagoginės psichologinės tarnybos pažymą (toliau PPT), 83 (6,4 proc.) kalbos ir kalbėjimo sutrikimų turintys mokiniai. Integruotai bendrosios paskirties klasėse mokosi 199 (15,4 proc.) specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, specialiosiose klasėse mokosi 34 (2,6 proc.) mokiniai, specialiosiose (lavinamosiose) klasėse mokosi 12 (1 proc.) mokinių, specialiosiose (socialinių įgūdžių) klasėse mokosi 16 (1,2 proc.) mokinių.

Pastebėta, kad komplektuojant klases, įtraukiant mokinius į ugdymo procesą mokyklos atsižvelgia į PPT pažymose pateiktas rekomendacijas, mokiniai ugdomi pagal pritaikytas ir individualizuotas programas.

2. Mokyklų pasirengimas ugdyti SUP mokinius:

Švietimo pagalbai teikti tikrintose mokyklose įsteigti 4 etatai specialiojo pedagogo, 6,5 socialinio pedagogo etatai, 3,6 logopedo etatai, 3,7 psichologo etatai (1 etatą turi Kazlų Rūdos Kazio Griniaus skyrius pradinė mokykla, tačiau nėra psichologo pageidaujančio dirbti įstaigoje) ir 25,64 mokytojo padėjėjo etatai. Pastebėta, kad logopedo, specialiojo pedagogo, socialinio pedagogo etatų ir mokinių skaičiaus santykis mokyklose atitinka teisės aktuose numatytus reikalavimus, išskyrus Plutiškių gimnazijoje neatitinka logopedo etato dalis vaikų skaičiui (logopedė pagal etato dalį turi per mažai mokinių.) Šiuo metu yra trūkumas psichologų.

Išsiaiškinta, kad ne visose mokyklose suformuotos pilnos sudėties specialistų komandos: Kazio Griniaus gimnazijai trūksta specialiojo pedagogo, Kazlų Rūdos Kazio Griniaus skyriaus pradinei mokyklai – psichologo.

Pagal Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašą mokytojai, dirbantys pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas privalo būti išklause specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kursus pagal Specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kvalifikacijos tobulinimo kursų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-2481 „Dėl specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kvalifikacijos tobulinimo kursų programos patvirtinimo“, per metus nuo darbo mokytoju pradžios, jeigu nėra išklause ne mažesnės apimties (60 valandų arba 2 studijų kreditų) kursų anksčiau arba studijų metu (šis reikalavimas netaikomas mokytojams, baigusiems specialiosios pedagogikos ir (ar) psichologijos studijų programas). Mokyklų skyrių vedėjų, pavaduotojų ugdymui teigimu visi 100 proc. minėtus kursus išklause.

3. Mokymo sutartys (kaip sutartyje atsispindi švietimo pagalbos teikimas):

Visose tikrintose mokyklose buvo peržiūrėtos mokinių mokymo sutartys. Mokyklos yra parengusios Vaikų iki 14 metų priėmimo į mokyklą sutartis, jos pasirašytos įstaigos vadovo su mokinių tėvais (globėjais). Didžiuma mokymo sutarčių tipinės, jas sudarant neįteisinti mokyklos ir tėvų (globėjų/rūpintojų) įsipareigojimai užtikrinti mokinių ugdymosi / mokymosi ir švietimo pagalbos teikimą, atsižvelgiant į jų specialiuosius ugdymosi poreikius, kaip to reikalauja Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo 4 punktas.

Atkreiptinas dėmesys, kad dauguma mokymo sutarčių kokybė yra nepakankama: mokyklos įsipareigojimai SUP mokiniams yra tapatūs su įsipareigojimais kitiems mokyklos mokiniams.

4. Mokinio specialiųjų ugdymo (-si) poreikių įvertinimas ir specialiojo ugdymo skyrimas. Švietimo pagalbą teikiančių specialistų veikla:

Švietimo pagalbos specialistai dirba pagal įstaigų vadovų patvirtintus grafikus ir tvarkaraščius. Atkreiptinas dėmesys, kad šie tvarkaraščiai pakabinti ant specialistų kabinetų durų yra tik Kazlų Rūdos Kazio Griniaus skyriuose: pradinėje mokykloje ir Prano Dovydaičio progimnazijoje. Šiose mokyklose specialistų grafikai yra atspausdinti ir padalinti kiekvienam specialiųjų poreikių ugdytiniui bei jų tėvams. Kitose mokyklose grafikus žino tik administracija bei patys specialistai. Kazlų Rūdos Plutiškių gimnazijoje specialistai nekontaktines valandas dirba namuose. Todėl kyla klausimas koku metu jie dalyvauja V GK posėdžiuose, kaip konsultuoja pedagogus bei tėvus.

Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas 2017 m. Sausio 17 d. įstatyme Nr. XIII-198 Suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 iki 2024-07-05, šiuo metu jau galioja aktuali redakcija 28 - 2024-06-25 (nuo 2024-07-06) yra numatyta darbo laikas per savaitę :

27.1.p. specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų, dirbančių mokyklose – 36 valandos, iš jų 22 valandos skiriamos tiesioginiam darbui su vaikais, mokiniais (vaikų, mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams įvertinti, specialiesiems pratyboms vesti), 14 valandų – netiesioginiam darbui su vaikais, mokiniais (veikloms planuoti ir joms pasirengti, dokumentams rengti, bendradarbiauti su mokytojais, kitais ugdymo procese dalyvaujančiais asmenimis, vaikų, mokinių tėvais (globėjais ,rūpintojais ugdymo ir (ar) švietimo pagalbos klausimais ir kt.);).

31.p. Mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) dirbančių psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų darbo laikas per savaitę yra 36 valandos. Ne daugiau kaip 60 procentų šių darbuotojų darbo laiko skiriama tiesioginiam švietimo pagalbos darbui: vaikų, mokinių švietimo pagalbos ir (arba) specialiesiems ugdymosi poreikiams įvertinti, vaikams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) konsultuoti.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 231 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais – mokytojams ir kitiems švietimo įstaigos darbuotojams konsultuoti, vesti jiems užsiėmimus, o kita jų darbo laiko dalis skiriama netiesioginiam švietimo pagalbos darbui: veikloms planuoti ir joms pasirengti, dokumentams rengti, bendradarbiauti su mokytojais, vaikų, mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais asmenimis ugdymo ir (arba) švietimo pagalbos klausimais ir kt.

Specialistai pildo jų veiklos sričiai reikalingus darbo dokumentus (specialiojo pedagogo, logopedo dienynai, psichologinės pagalbos gavėjų registracijos ir individualių psichologinių

konsultacijų, socialinio pedagogo teikiamų socialinės pedagoginės pagalbos gavėjų registracijos žurnalai, dauguma specialistų veda individualius užrašus, dienoraščius, pildo specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo dokumentai ir kt.). Pažymėtina, kad ypač kruopščiai visas individualias konsultacijas aprašo ir supažindina su aprašymu tėvus, mokytojus bei juos konsultuoja Kazlų Rūdos „Elmos“ mokyklos socialinė pedagogė.

Pastebėta, kad kai kuriose mokyklose specialistų darbo kabinetai yra mažoki, juose trūksta vietos grupiniams užsiėmimams.

Pagrindinė pagalbą teikiančių specialistų veikla nustatyta tokia:

Psichologai atlieka mokinių psichologinį vertinimą bei emocinės mokinių savijautos vertinimą, bendradarbiauja su mokytojais, tėvais, kitais pagalbos mokiniui specialistais, siekdami išsiaiškinti psichologines problemas, ieško problemų sprendimo būdų, nustato psichologinės pagalbos poreikį, ugdymo tikslų ir uždavinių pasiekimo būdus.

Specialieji pedagogai atlieka mokinių pedagoginį vertinimą, nustato jų žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį, teikia individualią, grupinę pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams įsisavinant ugdymo turinį (specialiojo pedagogo kabinete, klasėse), lavina specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių sutrikusias funkcijas atsižvelgdami į mokinio gebėjimus, ugdymo galimybes, mokymosi ypatumus. Padeda mokytojams pritaikyti mokiniams, kuriems paskirta specialioji pedagoginė pagalba, mokomąją medžiagą ir mokymo priemones, rengti mokinių, kuriems paskirta specialioji pedagoginė pagalba, ugdymo programas, teikia metodinę pagalbą mokytojams, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese.

Logopedai teikia logopedinę pagalbą individualių, pogruginių ir grupinių užsiėmimų metu, konsultuoja mokytojus, tėvus, padeda mokytojams parengti pritaikytas ir individualizuotas ugdymo programas, kartu su specialiaisiais pedagogais rengia ataskaitas apie kiekvieno mokinio pasiekimus, mokytojų metodinėse grupėse aptaria individualizuotų ir pritaikytų programų rengimą ir įgyvendinimą, pildo mokinių kalbėjimo ir kalbos vertinimo korteles. Pažymėtina, kad kai kuriose įstaigose logopedai atlieka ir specialiojo pedagogo funkcijas.

Socialiniai pedagogai planuoja savo veiklą, atsižvelgdami į mokyklos ypatumus bei mokinių ugdymosi poreikius. Didžiausią savo darbo laiko dalį skiria darbui su mokiniais pačioje mokykloje, mokytojams, klasių auklėtojams, tėvams konsultuoti. Kitą darbo laiką skiria konsultacijoms su kitais specialistais. Socialinė pedagoginė pagalba planuojama ir vykdoma šiomis kryptimis: konsultavimas, tyrimų organizavimas, socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas, elgesio korekcija, prevencija.

Stebėtose įstaigose trūksta dėmesio tiriamajai veiklai, įsivertinant kaip sekasi dirbti su specialiųjų poreikių vaikais, kokie prioritetai teikiant pagalbą, taisytinose srityse.

Mokytojo padėjėjai padeda specialiųjų klasių mokiniams pamokų ir pertraukų metu, taip pat teikia specialiąją pagalbą, jei ji paskirta, mokiniams, ugdomiems bendrosiose klasėse.

Kazlų Rūdos Kazio Griniaus gimnazija yra sudariusi ir pasitvirtinusi poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems moksleiviams tvarką, pagalbos mokiniui teikimo tvarką.

Pastebėta, kad organizuojant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymą dar vis trūksta metodikų (rekomendacijų): kaip ugdyti vaikus, turinčius emocijų, elgesio, aktyvumo ir dėmesio sutrikimų; kaip dirbti su autizmo spektro sutrikimų turinčiais mokiniais; kaip dirbti su mokiniais, turinčiais intelekto sutrikimą, metodikų ir priemonių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių socialiniams įgūdžiams lavinti.

Pastebėjimas: darbui su SUP mokiniais yra pakankamai daug rekomendacijų ir jos viešos, tik problema kiek mokykla domisi jomis, taiko, ar žino apie tokias ir kt.

5. Ugdymo aplinkos pritaikymas ir struktūravimas, aprūpinimas specialiosiomis mokymo(si) ir techninės pagalbos priemonėmis (atsižvelgiant į ugdomų mokinių sutrikimus ir poreikius):

Patikros metu pastebėta, kad mokyklų vadovai skiria dėmesį ir pagal galimybes stengiasi sudaryti funkcionalią, saugią, estetišką, tinkamą ugdymo procesui aplinką. Nustatyta, kad

mokyklose, kur mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, yra integruoti į bendrąsias klases, ugdymo aplinka pritaikoma minimaliai, t. y. parenkama tinkama sėdėjimo vieta klasėje, kad būtų sumažintas dirgiklių poveikis, prireikus naudojasi specialiosiomis mokymosi priemonėmis, žemesnių klasių vadovėliais, pratybų sąsiuviniais, pritaikytais vadovėliais ir pratybų sąsiuviniais, mokytojų individualiai parengta mokomąja medžiaga. Atsižvelgiant į mokinių ugdymosi galimybes, parenkamos vaizdinės, grafinės mokymo priemonės. Pastebėta, kad pradinių klasių kabinetai yra geriau aprūpinti specialiosiomis mokymo priemonėmis (interaktyviomis lentomis, paveikslėlių rinkiniais, raidžių loto, įvairiomis dėlionėmis, kortelėmis ir kt.). Mokyklose įrengtos poilsio zonos, kuriose vaikai galėtų pailsėti, nusiraminti. Vyresnėse klasėse SUP turinčių mokinių veiklos pamokoje nėra specialiai vaizdžiai struktūruojamos.

Pagalbos mokiniui specialistai turi savo darbo kabinetus. Logopedų kabinetuose yra išskirtos vietos tarties korekcijai, rašymo sutrikimams šalinti.

Iš pokalbio su Mokyklų Vaiko gerovės grupėmis bei komisijomis nustatyta, kad nagrinėtų mokyklų bendruomenių pastangomis kuriama aplinka yra priimtina, tačiau to nepakanka - mokykloms reikia papildomų finansų tikslingam ir sistemingam edukacinių erdvių atnaujinimui pastato viduje: grindims, sienoms, luboms atnaujinti, tai suteiktų didesnio jaukumo. Įstaigose trūksta mokymo priemonių mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, spalvotu ir aiškiau didesniu šriftu parašytų vadovėlių ir pratybų, lavinamųjų ir mokomųjų priemonių, įvairių matematikos ir kalbos ugdymo priemonių; kompiuterinių programų, metodinių priemonių, skirtų naudoti per logopedines pratybas (pvz.: įvairios dėlionės, didaktiniai kortelių žaidimai) ir kt. Pastebėta, kad kai kurioms mokykloms išlieka kompensacinės technikos poreikis: keltuvo, lifto, vežimėlių su darbataliais ir kt.

6. Programų pritaikymas, pagalbos planų rengimas SUP mokiniams, vertinimas, programų/planų aptarimas ir koregavimas pagal poreikį:

Mokyklų ugdymo planai parengti remiantis Bendraisiais ugdymo planais bei patvirtinti teisės aktų nustatyta tvarka. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai ugdomi pagal pritaikytas ir individualizuotas ugdymo programas, jiems rengiami pagalbos vaikui planai. Ugdymo programose numatyti paprastesni, įgyvendinami tikslai ir siekiai, numatytos mokymo strategijos. Siekiama nuoseklaus mokymo ir mokymosi tęstinumo pritaikant programas, atsižvelgta į mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas. Dauguma programų pritaikoma, individualizuojama atsižvelgiant į mokinių gebėjimus - parenkamas turinys, taikomi jiems tinkami ugdymo būdai ir metodai, pritaikomas ugdymosi pasiekimų vertinimas. Tačiau Kazlų Rūdos savivaldybės Plutiškių gimnazijos pildomos pritaiktų programų formos nepakankamai informatyvios, jose nenurodomas individualus ugdymo turinys, individualūs ugdymo tikslai, uždaviniai, programos tam pačiam dalykui parašytos vienodos visiems specialiųjų poreikių vaikams. Analizuojant ugdymo planus ir programas, stebima, jog mokymo turinys nepakankamai susietas su mokinių asmenine patirtimi, poreikiais, interesais, gebėjimais. Todėl kai kurie SUP mokiniai dalykų pusmečių vertinimuose turi net po keletą neigiamų įvertinimų. Ugdymo turinys jiems nepritaikytas.

Mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami pagal mokyklų vertinimo sistemą. Mokiniai, kurie mokosi pagal individualizuotas, pritaikytas programas, vertinami atsižvelgus į mokinio galias ir suvokimą, planuojamą pažangą. Dauguma mokyklų naudoja vertinimo būdus - pažymiai, vertinimo įrašai, „įskaityta“, „neįskaityta“. Susitikimo metu su Kazlų Rūdos Kazio Griniaus gimnazijos skyriaus Prano Dovydaičio progimnazijos, pradinės mokyklos, „Elmos“ darželio – mokyklos VGK paaikšėjo, kad mokinių pasiekimams aptarti, kurie suteiktų išsamesnės informacijos apie mokinių žinias, gebėjimus rengiami trišaliai susitikimai.

7. Mokyklos Vaiko gerovės komisijos sudėtis ir veikla:

Visų tikrintų įstaigų vadovai, vadovaudamiesi LR švietimo ir mokslo ministro 2011m. balandžio 11 d. įsakymo Nr. V-579 suvestinė redakcija nuo 2020-08-04 „Dėl mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jo darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 7 punktu, sudarė Vaiko gerovės komisijas (toliau - VGK), VGK narių skaičius įvairus - nuo 3 iki 9 asmenų,

komisijoms vadovauja mokyklų direktoriaus pavaduotojai ugdymui bei skyrių vedėjai, komisijos sekretoriai negali būti Komisijos nariai, nors tokių atvejų mokyklose pastebėjome.

Patikrinimo metu susipažinta su Vaiko gerovės komisijos dokumentais, jų veikla, darbo organizavimu. Vadovaujantis LR švietimo ir mokslo ministro 2011m. balandžio 11 d. įsakymo Nr. V-579 suvestinė redakcija nuo 2020-08-04 17 punktu Komisijų posėdžiai vyksta reguliariai. Kazlų Rūdos „Saulės“ mokykloje, Kazio Griniaus gimnazijos skyriuje pradinėje mokykloje, Kazio Griniaus gimnazijos skyriuje Prano Dovydaičio progimnazijoje, Kazio Griniaus gimnazijoje VGK posėdžiai yra protokoluojami, Kazio Griniaus gimnazijos skyriuose Antanavo, Jankų, Bagotosios mokyklose daromi komisijos sprendimai ir pasirašo visi komisijos nariai, Kazlų Rūdos „Elmos“ mokykloje darželyje, Kazlų Rūdos savivaldybės Plutiškių gimnazijoje rengiami posėdžių sprendimai, bet trūksta visų komisijos narių parašų.

Išnagrinėjus VGK posėdžių protokolų medžiagą ir priimtus nutarimus išryškėjo posėdžiuose svarstyti klausimai, susiję su mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pirminiu vertinimu, individualizuotų, priatikytų programų sudarymu, mokymo(si), ugdymo planų koregavimu, individualių pamokų tvarkaraščių sudarymu, konsultavimo ir pagalbos teikimu tėvams, įvardintos veiklos priemonės ir būdai, atlikimo koordinatoriai ir pagalbą teikiantys specialistai, tačiau neįvardijami atsakingi asmenys, užduočių atlikimo data. Vadovaujantis Mokyklų Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu komisija turi analizuoti teikiamos švietimo pagalbos konkrečiam mokiniui veiksmingumą, prireikus koreguoti švietimo pagalbos priemonių teikimą, teikti rekomendacijas pedagogams, tėvams dėl specialiojo ugdymo būdų, metodų, trukmės, priemonių naudojimo, organizuoti ir koordinuoti ugdymo programų pritaikymą ir kt. VGK komisijų dokumentų analizė parodė, kad mokyklos nenusistato prioritetų, kokiems SUP mokiniams, ar jų grupėms bus teikiama pagalba, koks bus jos intensyvumas, stokojama nuoseklios, aiškios konsultavimo sistemos, tolesnio mokinio pažangos projektavimo. Mokinių pažanga ir tolesni ugdymo(si) žingsniai aptariami baigus pusmetį VGK posėdžiuose bei trišaliuose susitikimuose su mokiniu ir jo tėvais. Plutiškių gimnazijoje, pavaduotojos teigimu, daug bendraujama tarpusavyje ir su mokinių tėvais, tačiau dokumentaliai tai nefiksuojama, patvirtinti tai neįmanoma ir sistema SUP mokinių aptarimo nenumatyta.

8. Mokyklos bendradarbiavimas su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių tėvais (tėvų dalyvavimas VGK ir kituose posėdžiuose, svarstant šių vaikų ugdymosi, elgesio klausimus, sudarant ugdymo planus ir programas, individualius planus, aptariant pasiekimų vertinimą ir pasiekimus). Švietimo pagalbos mokiniui specialistų ir mokytojų bendradarbiavimas mokykloje:

Iš pokalbių su mokyklų VGK paaiškėjo, kad vyrauja du bendradarbiavimo (tarp mokyklos ir šeimos) lygiai: institucinis ir individualus. Tėvai vertina tikslinius individualius susitikimus su pagalbos mokiniui specialistais, mokytojais, nes, jų nuomone, tokie kontaktai sudaro galimybę saugioje aplinkoje išsiaiškinti visus rūpimus klausimus. Mokyklos taiko ir tradicinius bendravimo ir bendradarbiavimo su tėvais būdus: pagalbos mokiniui specialistai, klasių vadovai informuoja tėvus apie vaikų mokymosi rezultatus ar problemas, keičiasi informacija VGK posėdžių, tėvų susirinkimų metu.

Pastebėta, jog pasigendama pagalbos mokiniui specialistų komandų ir tėvų susitikimų, siekiant aptarti mokinių ugdymosi poreikių tenkinimą, pasiekimų vertinimą, programų individualizavimą bei kitus ugdymo aspektus.

Mokyklos siekia įgyvendinti komandinio bendradarbiavimo nuostatas su švietimo pagalbos specialistais, mokytojais, mokytojų padėjėjais.

Švietimo pagalbos specialistų teigimu, bendradarbiaujant kartu priimami svarbūs sprendimai, dalijamasi atsakomybe, keičiamasi informacija, ieškoma naujų galimybių, sunkumams operatyviai pašalinti.

Rekomendacijos:

1. Atnaujinti mokymo sutarčių turinį, o mokiniams, kurie ugdomi pagal pritaikytas, individualizuotas programas, parengti kokybiškai naują mokymo sutartį, praplečiant ir patikslinant

mokyklos įsipareigojimus dėl švietimo pagalbos mokiniams teikimo, mokinių pasiekimų vertinimo, tėvų informavimo, taip pat įteisinant susitarimus su tėvais dėl ugdymo organizavimo.

2. Švietimo pagalbos specialistų grafikus pakabinti ant kabinetų durų bei apie Pagalbos mokiniui specialistų darbo laiką informuoti tėvus per Facebook mokyklos grupes, elektroninius dienynus, skelbti mokyklos internetiniame puslapyje.

3. VGK nariams pasiskirstyti funkcijomis pagal kompetencijas koordinuojant konkrečias veiklos sritis (pvz.: įtraukiojo ugdymo, emocinio ir socialinio ugdymo, krizių valdymo, smurto ir patyčių, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir kt.

4. Atnaujinti mokyklose pildomas pritaikytą, individualizuotą programų formas nurodant pritaikytą mokiniui ugdymo turinį, individualius ugdymo tikslus, uždavinius, mokymo strategijas, personalizuotus ugdymo(si) būdus, atlikti refleksijas, kurios padėtų sužinoti informaciją apie mokinio veiklą ir rezultatus.

5. Koreguoti Pagalbos vaikui planus, kuriuose atsispindėtų komandinis visų specialistų, mokytojų ir tėvų bendradarbiavimas, nusimatyti plano įgyvendinimo koordinatorių, kaip tai reikalauja teisės aktai. Didinti Pagalbos mokiniui specialistų švietimo pagalbos specialistų atsakomybių pasidalijimo vaidmenį priimant sprendimus VGK dėl konkretaus mokinio: išsamiau analizuoti individualaus vaiko švietimo pagalbos teikimo poreikį, intensyvumą, jos teikimo organizavimo būdus, veiksmingumą pažangai.

6. Užtikrinti Pagalbos mokiniui specialistų pagalbos mokytojams, mokiniams ir jų tėvams mokyklose prieinamumą, išnaudojant specialistų nekontaktines valandas.

7. Maksimaliai pagal poreikį išnaudoti ugdymo plano teikiamas galimybes ugdant SUP turinčius mokinius. Skatinti pedagogus diferencijuoti bei individualizuoti mokiniams skiriamas užduotis. Bent dalį užduočių sieti su mokinių turima asmenine patirtimi, interesais, šiuolaikinėmis aktualijomis. Ugdymo procese naudoti kuo įvairesnius mokymosi būdus, pasitelkti kuo įvairesnes priemones.

8. Siekti, kad būtų stebima ir fiksuojama individuali mokinių pažanga. Skatinti mokinių savarankišką įsivertinimą (savijautą, žinių įsisavinimą ir kt.).

9. Skatinti tėvų dalyvavimą ugdymo procese, pasitelkiant skirtingus įsitraukimo būdus (savitarpio pagalbos grupės, diskusijos, paskaitos, mokymai, tėvų dalyvavimas pamokų metu, siūlymų teikimas rengiant programas ir pan.).

10. Dalintis gerąja patirtimi rengiant bendrus kelių įstaigų metodinius pasitarimus, konferencijas (rekomenduojama gerąja patirtimi pasidalinti Kazlų Rūdos Kazio Griniaus gimnazijos skyriaus pradinės mokyklos pavaduotoją, „Elmos“ mokyklos darželio socialinę ir specialiąją pedagoges, apie komandinio darbo patirtį - Kazlų Rūdos Kazio Griniaus gimnazijos Prano Dovydaičio VGK komisiją).

11. Naudotis Regioninių specialiojo ugdymo (įtraukties) centrų teikiama metodine pagalba, konsultacijomis.

Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus
vyriausioji specialistė, laikinai atliekanti
skyriaus vedėjos funkcijas

Aušra Kliūčiuvienė,

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Kazlų Rūdos savivaldybė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	PATIKROS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ UGDYMO IR PAGALBOS TEIKIMO MOKYKLOSE ATASKAITA
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-07-15 Nr. SD-2095
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento adresatas (-ai)	Kazlų Rūdos Kazio Griniaus gimnazija, Kazlų Rūdos "Saulės" mokykla, Kazlų Rūdos 'Elmos' mokykla-darželis, Kazlų Rūdos sav. Plutiškių gimnazija
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aušra Kliučiuviene Vyriausiasis specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-07-15 11:07
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2022-03-10 15:59 - 2027-03-09 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20240709.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2025-01-22)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2025-01-22 nuorašą suformavo Aušra Kliučiuviene
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-